

ÜNİTE 1

**BİR KAHRAMAN
DOĞUYOR**

Bir Kahraman Doğuyor

1. 20. yüzyıl başlarında Avrupa ve Osmanlı Devleti

Haritaya göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğü bozulmuştur.
- B) Balkan Devletleri arasında siyasi birlik sağlanmıştır.
- C) Afrika toprakları İtalya'nın sömürgesi durumundadır.
- D) Avusturya, Osmanlıya karşı Rusya ile ittifak kurmuştur.

3

2. 1789'da başlayan Fransız İhtilali, kısa sürede ülke geneline yayıldı. Halk, Paris'te yönetime el koydu. Krallık rejimi yıkıldı. 1789'da "Fransız İnsan ve Vatandaş Hakları Bildirisi" yayımlandı. Bu bildiriyle insanların, hakları bakımından hür ve eşit oldukları ve öyle yaşayacakları vurgulandı. Hürriyet, mülkiyet, güvenlik gibi hakların yanı sıra her türlü egemenliğin millete ait olduğu bildiride yer aldı.

Buna göre Fransız İhtilali ile ilgili;

- I. Halk egemenliğini savunmuştur.
- II. Toplumsal eşitliği amaçlamıştır.
- III. Özel mülkiyeti kısıtlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

3. Osmanlılık akımı, Osmanlı Devleti sınırları içinde yaşayanları hangi din ve soydan olursa olsun kaynaştırarak bir "Osmanlı Milleti" oluşturmayı amaçlamıştır. Milliyetçiliğe dayalı hareketleri durdurup devletin bütünlüğünü sağlamayı düşünmüştür. Bu akıma göre; "Din, dil, ırk farkı gözetmeksizin, Osmanlı sınırları içinde yaşayan herkes Osmanlı vatandaşıdır." Osmanlı milletinin her parçası aynı hak ve sorumluluklara sahip, ayrıcalığı olmayan Osmanlı vatandaşı olacaktır. Bu düşüncüyü hayata geçirmek için de meşruti yönetim zorunlu görülmüştür. Açılacak olan mecliste tüm soy ve inançlar temsil edilecektir.

Buna göre Osmanlılık akımı ile;

- I. Güçlü bir Osmanlı toplumu oluşturulmak amaçlanmıştır.
- II. Devlet yönetimindeki Türklerin etkinliği artırılmak istenmiştir.
- III. Daha çok milliyetçilik fikrine karşı uygulanmaya çalışılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

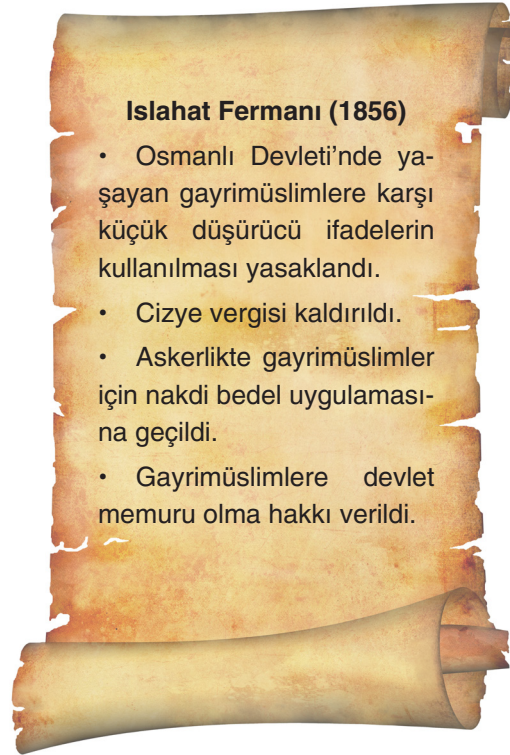
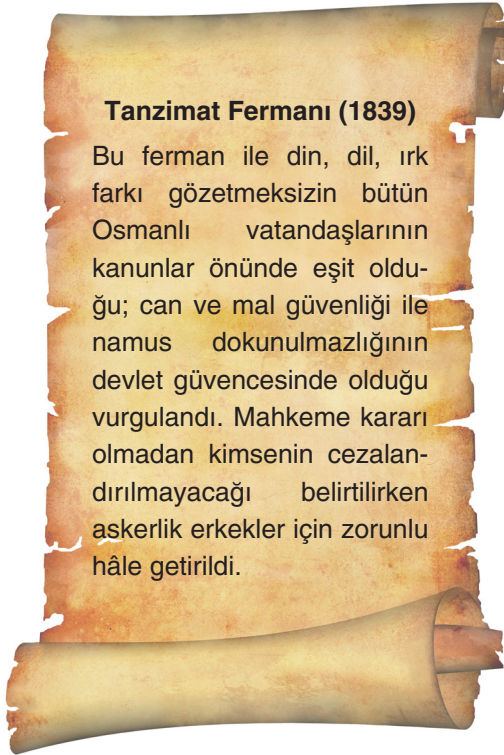
A) Yalnız III

B) I ve II

C) I ve III

D) I, II ve III

4.

Buna göre Tanzimat ve Islahat Fermanları'nda gayrimüslimleri ilgilendiren hangi alandaki kararlardan söz edilmemiştir?

A) Hukuki

B) Ekonomik

C) Askeri

D) Siyasi

5. Verilen fotoğrafta Mustafa Kemal'in öğrencilik yıllarının geçtiği Manastır'da camii ve kilisenin yan yana olduğu görülmektedir.

Fotoğrafa göre Manastır şehri ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Gelişmiş bir ticaret ve sanayi şehridir.
B) Farklı inançtan insanlar bir arada yaşamıştır.
C) Dünyanın farklı yerleriyle demir yolu bağlantısı vardır.
D) Müslüman Türkler şehirde önemli bir yere sahiptirler.
6. İttihat ve Terakki Cemiyeti mensuplarıyla fikir ayrılığına düşen Mustafa Kemal, bu cemiyetin gizli olmaktan çıkartılması ve yasal bir partiye dönüşmesi gerektiğini belirterek şunları söylemiştir:

"... Ordu mensupları cemiyet içinde kaldıkça millete dayanan bir parti kuramayız. Orduyu da zaafa uğratırız. Bugün mensuplarının çoğu İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin üyesi olan 3. Ordu esas itibarıyla modern bir ordu sayılamaz. Ordu ile cemiyeti ayıralım. Cemiyet tam manasıyla siyasi bir parti halinde milletin bünyesinde kök salsın. Ordu da asli vazifesiyle uğraşsın..."

Mustafa Kemal bu sözlerle;

- I. Siyasetin önemine vurgu yapmıştır.
II. Yeni bir parti kurulmasının gerekliliğini belirtmiştir.
III. Ordunun siyasetten ayrı tutulması fikrini savunmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız III   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

7. Kız kardeşi Makbule, Mustafa Kemal ile ilgili bir anısını şöyle anlatmıştır: “.....Hiç unutmam. Bir kış gecesi, büyük kardeşim sobaya birkaç odun attıktan sonra mindere oturmuş ve kitaplarını karıştırmaya başlamıştı. Annem sordu “Ne okuyorsun oğlum?” Büyük kardeşim hemen cevap verdi; ‘Tarih... Plevne Muharebeleri, Osman Paşa...’ Annem bir şey söylemedi ve derin düşüncelere daldı. Sonra yerinden kalkarak büyük kardeşimin saçlarını okşadı, okşadı: ‘İnşallah sen de onun gibi olursun Mustafa’m!’ dedi....”

Mustafa Kemal’in kız kardeşi Makbule’nin anlattıklarına göre;

- I. Mustafa Kemal tarihe ilgi duymuştur.
- II. Mustafa Kemal’deki okuma tutkusunda annesi etkili olmuştur.
- III. Zübeyde Hanım oğlunun Osman Paşa’yı örnek almasını istemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

8.

Halide Edip Onbaşı anlatıyor:

Bir hafta geçmeden Çal tepesi düştü. Korkunç bir sessizlik... Mustafa Kemal Paşa’nın gözleri o gece Dante’nin Cehennemi’nde yananların gözleri gibi, anlatılamayacak kadar acı içindeydi.

- Dinleniniz Paşam, yatınız, dedim.

- Hayır, haydi bir kahve daha içelim, diyerek, Ali Çavuş’a seslendi.

... Genç bir Yunan tutsağı bana dedi ki: “Bize her tepeye saldırışta, arkasında Ankara var diyorlardı. on altı gün geçti, Ankara görünmedi... Mustafa Kemal Paşa’nın gülerken bize baktığını gördüm. Seslendi:

- Gelin Hanımefendi, savaşıyoruz. Yüzü, en çok sevdiği oyunu oynayan bir çocuk gibi, gülüyordu.

- Duatepe’ye hücum ediyoruz, dedi.

Halide Edip’in sözlerinden Atatürk’ün kişisel özelliklerinden hangisi çıkarılamaz?

- A) İleri görüşlülüğü   B) Vatanseverliği   C) Kararlılığı   D) Liderliği

9.

Mustafa Kemal öğrencilik yıllarında Fransa İnkılabı hakkında bilgiler edinmeye başlamış ve Fransızca öğrenmesi sayesinde de Fransız İhtilali'nin düşünce akımlarını öğrenmiştir. Milli Mücadele ile başlayan dönemde, Mustafa Kemal'i çökmekte olan Osmanlı Devleti'nin yerine, milli değerlere ve çağdaş ilkelere dayanan yeni bir millet devleti kurulması gerektiğini düşünmeye sevk etmiştir.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili,

- I. Dünyadaki siyasi gelişmeleri takip etmiştir.
- II. Çok uluslu yapının devamını savunmuştur.
- III. Fransız İhtilali'nin milliyetçilik fikrinden etkilenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve III   C) II ve III   D) I, II ve III

7

10.

Mustafa Kemal'in fikirlerinin gelişmesinde Meşrutiyet döneminin fikri birikiminin büyük rolü olmuştur. Mustafa Kemal, Meşrutiyet döneminde İttihat ve Terakki'nin siyasî, sosyal ve kültürel politikalarını çok iyi etüt etmiş, hayalciliğin ve her türlü hayal perestliğin bir memleketi ve milleti nasıl felakete sürüklediğini görmüştür.

Bu durum Mustafa Kemal'in kişilik özelliklerinden hangisinin gelişimine katkı sağlamıştır?

- A) İleri görüşlülük   B) Açıksözlülük   C) Teşkilatçılık   D) Gerçekçilik

1.

Balkan Savaşları ile ilgili verilen haritalar dikkate alındığında;

- I. Arnavutluk, İkinci Balkan Savaşı'yla topraklarını genişletmiştir.
- II. Osmanlı Devleti Avrupa kıtasındaki topraklarının tamamını kaybetmiştir
- III.. Sırbistan Birinci Balkan Savaşı sonundaki toprak varlığını koruyamamıştır.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

2.

Sanayi İnkılabı 18. yüzyılın ikinci yarısında İngiltere'de başladı. Buharlı makinelerin icadı, üretimde insan ve hayvan gücünün yerine makinelerin almasına neden oldu. Fabrikaların kurulması az zamanda az emekle fazla üretim anlamına geliyordu. Üretimin artması fiyatların düşmesine, hammadde ve pazar ihtiyacının artmasına neden oldu. Bu ihtiyaçlar sanayisini tamamlayan ülkeler arasında ekonomik rekabetin başlamasına anlamına geliyordu. Ekonomik rekabet önce sömürgeciliğin başlamasına ve sonrasında silahlanma yarışına vesile oldu. Ekonomik ve askeri olarak güçlü olan devletler Afrika'dan Hindistan'a birçok ülkenin kaynaklarını sömürmeye başladılar. Sömürge rekabeti dünya devletleri arasında gruplaşmanın başlamasına bu da I. Dünya Savaşı'nın başlamasına sebep oldu.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İngiltere Afrika'da sömürgecilik faaliyetinde bulunmuştur.
- B) Sanayi İnkılabı kıtalararası sömürgeciliğe sebep olmuştur.
- C) Sanayi İnkılabı halkın alım gücünün artmasına katkı sağlamıştır.
- D) I. Dünya Savaşı'nın başlamasında ekonomik çıkarlar etkili olmuştur.

3. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde ortaya çıkan fikir akımları ile ilgili bilgiler verilmiştir.

Osmanlıcılık

Devletin sınırları içinde yaşayanları hangi din veya milletten olursa olsun kaynaştırarak bir Osmanlı milleti oluşturmayı amaçlamıştır.

İslamcılık

İslami kuralların devlet hayatına tam anlamıyla hâkim olmasını ve Müslümanların Osmanlı halifesinin etrafında toplanmasını savunan fikir akımıdır.

Türkçülük

Devletin kurtuluşunun milli değerlere bağlı kalmak olduğunu ve bu değerleri korumak olduğunu savunmuştur.

Batıcılık

Batı'nın bilim ve tekniğini, yönetim biçimini ve düşünce yapısını alarak Osmanlı Devleti'nin geri kalmışlıktan kurtarılması ve yıkılmasının önlenmesi amaçlanmıştır.

Buna göre Kurtuluş Savaşı'nın başarıya ulaşip Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulması hangi fikir akımı ile ilişkilidir?

- A) Osmanlıcılık
- B) İslamcılık
- C) Türkçülük
- D) Batıcılık

4.

● Selanik önemli bir ticaret merkezi hâline gelmişti. Nüfusunun çoğunluğu Türk olan Selanik'te; Yunan, Ermeni, Bulgar, Yahudi gibi çeşitli din, mezhep ve milletlerden insanlar bir arada yaşamaktaydı. Mustafa Kemal'in farklı kültürleri tanınmasında, kendini geliştirmesinde, yenilikçi ve açık görüşlü bir insan olmasında Selanik büyük bir etkiye sahiptir.

● Balkanlardaki siyasi hareketlilik ve milliyetçilik isyanları Manastır'da da etkisini göstermişti. Mustafa Kemal, idadide öğrenim gördüğü süreç boyunca, arkadaşlarıyla ve öğretmenleriyle şehirdeki bu hareketliliği yakından takip ediyor ve ülkeyi ilgilendiren meseleler hakkında aralarında tartışıyorlardı.

● Mustafa Kemal, Manastır Askerî İdadisini bitirdikten sonra harp okulunda eğitim almak için İstanbul'a gitti. İstanbul, Osmanlı Devleti'nin başkenti olması nedeniyle sosyal, ekonomik ve siyasi açıdan büyük bir öneme sahipti. Mustafa Kemal, başkentte bulunduğu süre boyunca ülkede meydana gelen tüm gelişmeleri de yakından takip edebilme fırsatı buldu. Okul yılları ve sonrasında arkadaşlarıyla sürekli bir araya gelip toplantılar yaptı ve ülke sorunlarıyla yakından ilgilendi.

Verilen bu bilgilerden hareketle Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Selanik'te farklı toplumlara, yaşam biçimlerini ve inançları tanıma fırsatı bulmuştur.
- B) Manastır'da öğrenim hayatına devam ederken fikri alt yapısını da geliştirmiştir.
- C) İstanbul'a gelmesi devletin durumunu yerinde tespit etmesine imkân sağlamıştır.
- D) İstanbul'daki eğitimle birlikte fikir hayatının gelişimi de tamamlanmıştır.

5.

Atatürk'ün ilk öğretmenlerinden Şemsi Efendi, Türk eğitim sisteminde sınıfa harita, kürsü, karatahta, tebeşir, sıra ve öğretim levhalarını getiren, aynı zamanda teneffüsleri, Beden Eğitimi derslerini, gözlem gezileri gibi pedagojik yöntem ve teknikleri ilk uygulayan öğretmenlerdendir. O'nun öğrencileri Rüştüye son sınıf öğrencilerinden daha iyi yazı yazabilir, okuyabilir, matematik problemlerini kolayca çözebilir, coğrafya haritalarını istendiği şekilde kullanabilirlerdi.

Şemsi Efendi gibi pedagojik ilkeleri uygulayan bir öğretmenle karşılaşmış olması Atatürk'ün,

- I. yenilikçi olması,
- II. özgürlükçü olması,
- III. okuma sevgisinin artması

özelliklerinden hangilerinin gelişimine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

6. Ziya Gökalp, Milliyetçilik ve Türkçülük üzerine yazdığı eserleri ile Atatürk'ü derinden etkilemiştir. Eserleri arasında Türk Töresi, Türkçülüğün Esasları, Türk Medeniyeti Tarihi gibi eserler bulunmaktadır.

Buna göre Atatürk'ün aşağıdaki sözlerinden hangisi Ziya Gökalp'ten etkilendiğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Denebilir ki hiçbir şeye muhtaç değiliz. Yalnız bir tek şeye ihtiyacımız var: çalışkan olmak! Yaşamak demek, çalışmak demektir.
- B) Milli egemenlik öyle bir nurdur ki onun karşısında taçlar erir, tahtlar yok olur.
- C) Demokrasi (halkçılık) ilkesine dayalı hükümetlerde egemenlik halka, halkın çoğunluğuna aittir.
- D) Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Türkiye halkına Türk milleti denir. ...Dünya yüzünde ondan daha büyük, ondan daha eski bir yurt, ondan daha temiz bir millet yoktur ve bütün insanlık tarihinde görülmemiştir.

7. Mustafa Kemal'in fikir hayatını etkileyen Türk aydınlar ve şairleri:

... Millet yoludur, hak yoludur,
tuttuğumuz yol,
Ey hak yaşa, ey sevgili millet
yaşa, var ol!

Tevfik Fikret

Ben bir Türk'üm, dinim, cinsim
uludur,
Sinem, özüm ateş ile doludur.

Mehmet Emin Yurdakul

Anamız vatan, babamız millet,
Vatanı ma'mur eyle Yârabbi!
Milleti mesrur eyle Yârabbi!

Ziya Gökalp

Bu aydınların Mustafa Kemal'i;

I. Vatan ve millet sevgisi

II. Türk milliyetçiliği

III. Batılılaşma

düşüncelerinden hangilerinde etkiledikleri söylenebilir?

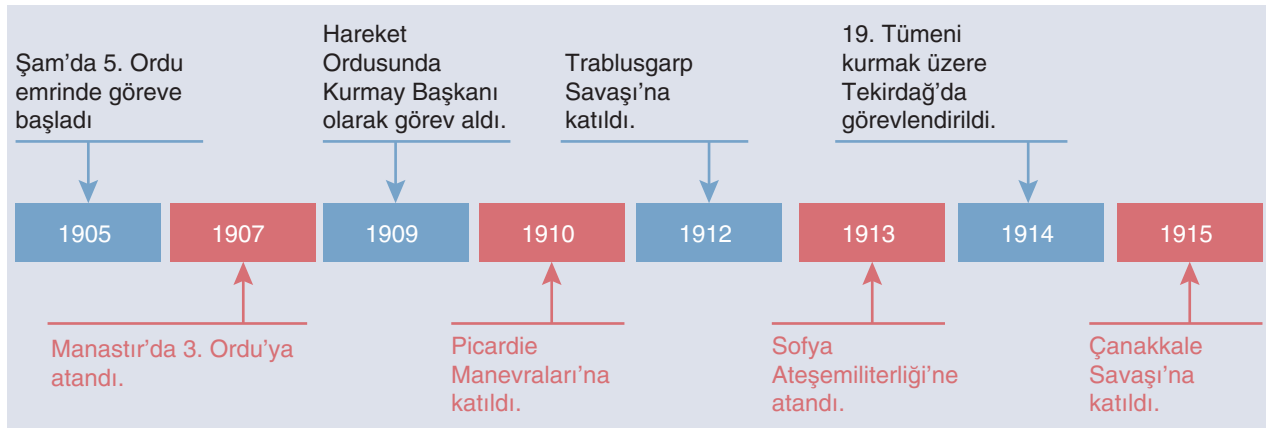
A) Yalnız III

B) I ve II

C) II ve III

D) I, II ve III

8. Mustafa Kemal'in Çanakkale Savaşı'na kadar üstlendiği askeri görevleri gösteren tarih şeridi verilmiştir.

Tarih şeridinden hareketle Mustafa Kemal'le ilgili olarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisinde bulunulabilir?

A) Picardie Manevraları iki yıl sürmüştü ve oradan Çanakkale Savaşı'na katılmıştır.

B) Aldığı görevler onun askeri alanda tecrübe kazanmasına katkı sağlamıştır.

C) Aldığı bütün görevlerde Osmanlı Devleti askeri başarılar kazanmıştır.

D) Çanakkale Savaşı Mustafa Kemal'in son askeri görevi olmuştur.

9. "İlk askerî başarılarını Trablusgarp'ta kazanmış olan Mustafa Kemal, görev ve sorumluluk yüklenmekten kaçınmayan bir komutandı. 25 Nisan'da kendi karar verme yetkisini kullanarak 19. tümeniyle birlikte çarpışmalara katıldı ve düşmanı sahile geri püskürtmeyi başardı. Sonra üç ay boyunca sürekli ve şiddetli saldırılara alt edilmez bir direnişle karşı koydu. Böylece onun enerjisine ve kararlılığına tümüyle güvenmeye başladım."

Liman Von Sanders'in bu sözüne göre,

- I. Osmanlı Devleti Trablusgarp Savaşı'nda kaybettiği toprakları geri almıştır.
- II. Mustafa Kemal askerî birliğiyle başarılı bir mücadele vermiştir.
- III. Mustafa Kemal sorumluluk duygusu ve direnişle dikkat çekmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

10. "Bizim önemli ve temel görevimiz, siyaset yapmak değildir. Bizim ve bütün ülkenin ve ulusun bugün biricik görevi, topraklarımızda bulunan düşmanı, süngülerimizle kovup atmaktır."

Bu sözünden Mustafa Kemal'in;

- I. Kararlılık
- II. Vatanseverlik
- III. İleri görüşlülük

kişilik özelliklerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

1.

18. yüzyıl Osmanlı Devleti ve Avrupa

19. yüzyıl Osmanlı Devleti ve Avrupa

Haritalara göre 19. yüzyıl Osmanlı Devleti ve Avrupa ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisinde ulaşmaz?

- A) Avrupa'da yeni devletler ortaya çıkmıştır.
- B) Osmanlı Devleti Balkanlarda toprak kaybına uğramıştır.
- C) Devletlerin yıkılmasında Fransız İhtilali'nin etkisi olmuştur.
- D) Avrupa ve Osmanlı Devleti'nde sınır değişiklikleri yaşanmıştır.

- 2. Kanun-ı Esasi Osmanlı Devleti'nin ilk anayasasıdır. 23 Aralık 1876 tarihinde ilan edilmiştir. Kanun-ı Esasi ile Osmanlı Devleti anayasal düzene geçmiştir. Devlet artık padişahın kişisel isteklerine göre değil anayasadaki kurallara göre yönetilecektir. Ancak padişaha tanınan geniş yetkilerde bulunmaktadır.

Kanun-ı Esasi'nin aşağıdaki maddelerinden hangisi padişahın yetkilerinin sınırlandırıldığını gösterir?

- A) Padişahın Anayasaya karşı sorumlu olması
- B) Padişahın meclisi açma ve kapama yetkisinin bulunması
- C) Bakanlar Kurulu'nun başkan ve bakanlarını padişahın seçmesi
- D) Hükümet Meclis'e karşı değil, padişaha karşı sorumlu olması

3. 18. yüzyılda Fransa krallıkla yönetiliyordu. Kral halka baskı uyguluyordu ve halk arasında sınıf ayrımı vardı. Halk, ekonomik sıkıntılar içerisinde yaşarken devlet ağır vergilerle halkı eziyordu. Amerika ve İngiltere'de demokrasi ve insan hakları alanında yaşanan gelişmelerin etkisiyle Fransa halkı mevcut düzeni değiştirmek için harekete geçti. 1789 yılında Fransa'da ortaya çıkan ve mutlak monarşinin yıkılmasına sebep olan bu halk hareketine Fransız İhtilali denir.

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangilerine ulaşamaz?

- A) Fransa halkı demokratik hakları konusunda diğer devletlerden etkilenmiştir.
B) Fransız İhtilali'nin nedenlerinden birisi ekonomik sorunlardır.
C) İhtilal, Fransa'da rejim değişikliğine sebep olmuştur.
D) Fransa'da halk arasında toplumsal eşitlik vardır.

4.

Mustafa Kemal bu şehirde ülke sorunlarını yakından takip etmiş, Osmanlı idaresini eleştirmiş, arkadaşlarıyla gazete çıkararak sorunların çözümüne yönelik fikirler oluşturmuştur.

Mustafa Kemal bu şehirde lise yıllarında şiir ve edebiyata merak duymuş Türk Yunan savaşına katılmak için okuldan kaçmıştır.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öngörülerinde haklı çıkmıştır.
B) Vatansever bir kişiliğe sahiptir.
C) Çevresindeki olaylara karşı duyarlıdır.
D) Yönetimde gördüğü aksaklıkları eleştirmiştir.

5. Mustafa Kemal çocukluk dönemi ile ilgili;

- İlk olarak annesinin istediği ve geleneksel eğitim veren Mahalle Mektebi'ne kaydolmuştur.
- Kısa bir süre sonra babasının da istediği Batılı tarzda eğitim veren Şemsi Efendi İlkokulu'na başlamıştır.
- Mustafa Kemal Mülkiye Rüştiyesi'nde okurken gizlice sınavlara hazırlanmış ve sınavı kazanarak annesinin karşı çıkmasına rağmen Selanik Askeri Rüştiyesi'ne kaydolmuştur.

Verilen bu bilgilerden hareketle Mustafa Kemal ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Eğitim gördüğü dönemde farklı eğitim kurumları mevcuttur.
- B) Babası yenilikçi fikirleri benimsemiş bir kişiliğe sahiptir.
- C) Meslek seçiminde ailesinin etkisinde kalmıştır.
- D) Kararlı ve idealist bir kişilik özelliğine sahiptir.

6. Aşağıda Atatürk'ü düşünce yönünden etkileyen kişilerle ilgili bilgiler verilmiştir.

Voltaire

Fransız yazar ve filozoftur. Din ve ifade özgürlüklerinin yanı sıra insan hakları konusundaki düşünceleri ve felsefi makaleleri ile ünlenmiştir.

Namık Kemal

Vatan şairi olarak bilinir. Vatan sevgisini anlatan şiirleri ile Atatürk'ü etkilemiştir. Önemli eserleri arasında İntibah, Vatan Yahut Silistre ve Cezmi bulunmaktadır.

Buna göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Voltaire, insan hak ve özgürlüklerine yönelik eserler vermiştir.
- B) Mustafa Kemal farklı bakış açılarına değer veren bir kişiliğe sahiptir.
- C) Mustafa Kemal Osmanlı Devleti'nin kültürel değişim fikrini Voltaire'den almıştır.
- D) Mustafa Kemal, vatan ve millet sevgisinin oluşmasında Namık Kemal'den etkilenmiştir.

7. Mustafa Kemal'in gerek Manastır gerekse Harbiye'de tanıştığı farklı fikir ve idealde olan kişilerle sohbet etmesi, fikirlerinin gelişmesinde önemli rol oynamıştır. Manastır'da sınıf arkadaşları sadece Selanik Rüştiyesi'ndekiler değildi. Manastır bölgesine bağlı olan, Üsküp, İpek, İşkodra, Yanya ve Manastır Askerî Rüştiyelerinden gelen gençler de vardı. Burada farklı karakter, mizaç ve seviyede gençlerle tanışmış, bu farklılıklar fikir hayatına zenginlik katmıştır.

Bu bilgide Mustafa Kemal'in fikirlerinin gelişiminde aşağıdakilerden hangisinin etkisinden söz edilmiştir?

- A) Öğretmenlerinin
B) Okuduğu kitapların
C) Yazar ve düşünürlerin
D) Arkadaşları ve çevresinin

8. Aşağıda I. Balkan Savaşı ve II. Balkan Savaşı sonrasında Osmanlı Devleti ve Balkan ülkelerini gösteren haritalara yer verilmiştir.

I. Balkan Savaşı

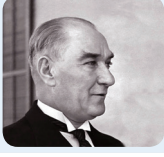
II. Balkan Savaşı

Bu haritalara göre II. Balkan Savaşı'nın sonuçları ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sırbistan toprak kaybına uğramıştır.
B) Bulgaristan kaybettiği toprakları geri almıştır.
C) Arnavutluk ile Karadağ sınır komşusu olmuştur.
D) Osmanlı kaybettiği toprakların bir kısmını geri almıştır.

9.

"Muharebede, kuvvetten çok, kuvveti amaca uygun sevk ve idare etmek önemlidir."
Mustafa Kemal Atatürk

Mustafa Kemal'in bu sözü hangi kişisel özelliği ile ilişkilendirilebilir?

- A) İleri görüşlülük   B) Vatanseverlik   C) İnkılapçılık   D) Liderlik

10. İstanbul Harp Akademisi'nden mezun olduktan sonra kurmay yüzbaşı olarak Şam'a atanan Mustafa Kemal burada yaklaşık üç buçuk yıl görev yapmıştır. Görevi esnasında yaptığı izlenimlerde burada devletin otoritesinin zayıf olduğunu, bundan dolayı sık sık ayaklanmalar çıktığını, ayaklanmaları bastırırken askerlerin halka kötü davranması sonucu halkın devlete olan bağlılığının azaldığını görmüştür. Var olan yönetimin olumsuzluklarına karşı mücadele etmek için çalışmalarına başlamış ve gizlice Vatan ve Hürriyet Cemiyeti'ni kurmuştur.

Buna göre Mustafa Kemal ile ilgili;

- I. Ülkedeki siyasi olayları yakından takip etmiştir.
II. Mevcut yönetimden memnun değildir.
III. Milli bir ordu kurmayı amaçlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

1.

FİKİR AKIMLARI	
Osmanlıcılık	Osmanlı sınırları içinde yaşayan tüm milletleri Osmanlı milleti adı altında bir araya getirerek devletin dağılmasını önlemeyi amaçlayan fikir akımıdır.
İslamcılık	Müslüman milletlerin Osmanlı halifesinin liderliğinde tek bir çatı altında birleşmesini savunan fikir akımıdır.
Türkçülük	Bütün Türkleri Osmanlı Devleti çatısı altında milli bir duygu ile bilinçlendirmeyi ve bir bayrak altında toplamayı amaçlayan fikir akımıdır.
Batıcılık	Osmanlı Devleti'nin yıkılmasını önlemek ve devleti geri kalmışlıktan kurtarmak için Avrupa'dan bilim ve teknik anlayışının alınması gerektiğini savunan fikir akımıdır.

Buna göre Tanzimat Fermanı'yla Müslüman ve gayrimüslim ayrımı yapılmaksızın herkesin kanun önünde eşit sayılması hangi fikir akımı ile ilişkilendirilebilir?

- A) Osmanlıcılık   B) İslamcılık   C) Türkçülük   D) Batıcılık

2. Sanayi İnkılabı ile birlikte, ekonomik ve askeri yönden güçlü olan devletler, geri kalmış ülkeleri birer ham madde kaynağı ve açık pazar olarak gördüler. Avrupa'daki fabrikalarda seri bir şekilde, bol miktarda ve düşük fiyatla üretilen mallar, Osmanlı pazarını istila etti. Kapitülasyonlar nedeniyle gümrük vergilerinin düşük olması da Osmanlı Devleti'nin Avrupa'nın ham madde kaynağı ve açık pazarı haline gelmesinde önemli rol oynadı. Küçük atölyelerde ve el tezgâhlarında üretim yapan Osmanlı esnaf ve zanaatkarları, Avrupalı üreticilerle rekabet edemediler.

Bu durum sonucunda Osmanlı Devleti'nde;

- I. küçük atölyelerin kapanması
II. yerli üretimin azalması
III. işsizliğin azalması

durumlarından hangilerinin yaşanması beklenir?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) II ve III   D) I, II ve III

3. Fransız İhtilali sonrası ortaya çıkan Milliyetçilik özellikle Osmanlı Devleti gibi çok uluslu devletleri olumsuz etkilemiştir. Osmanlı sınırları içerisinde yaşayan gayrimüslimler ayaklanmalar çıkarmışlardır. Osmanlı yöneticileri de azınlık isyanlarını önlemek, parçalanmayı engellemek için bir takım önlemler almıştır. Bu önlemlerden biri de Tanzimat Fermanı'dır. Tanzimat Fermanı'nda şu kararlar alınmıştır:

- Osmanlı sınırları içerisinde yaşayan herkes eşit sayılacak
- Herkesten gelirine göre vergi alınacak
- Kimse yargılanmadan cezalandırılmayacak
- Herkesin can ve mal güvenliği sağlanacak

Bu bilgilere göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Fransız İhtilali Osmanlı Devleti'nde iç karışıklıkların çıkmasında etkili olmuştur.
- B) Osmanlı Devleti'nde temel hak ve özgürlükler konusunda adım atılmıştır.
- C) Ferman ile azınlıkların devlete bağlılıklarının artırılması amaçlanmıştır.
- D) Tanzimat Fermanı ile kötü gidişat ve parçalanmalar sona ermiştir.

4. Mustafa Kemal kendisine sorulmadan anne, baba ve akrabalarının isteklerine göre yönlendirildiği eğitim hayatında bu kez kimseyi dinlememiş, bizzat kendisinin kararıyla öteden beri hayalini kurduğu askerlik mesleğine ulaşmak gayesiyle ilk önce Selanik Askeri Rüştiyesi'nin sınavlarına girmiş ve başarılı olmuştur. Kendi isteğiyle kaydolduğu Selanik Askeri Rüştiyesi, Mustafa Kemal'in meslekî hayatına olduğu kadar, fikrî hayatına da önemli katkı sağlamıştır.

Bu bilgi Mustafa Kemal'in, aşağıdaki özelliklerinden hangisine örnek gösterilebilir?

- A) Karar alma ve uygulamasına
- B) Ülkesinin geleceğini düşünmesine
- C) Öğrendiklerini uygulamaya çalışmasına
- D) Başkalarının fikirlerine saygı göstermesine

5. Mustafa Kemal, Balkanların ekonomik, politik ve sosyal ortamında bütün azınlıkları, dış güçleri, bunların emellerini ve çeşitli dinleri tanımış, çeşitli ırkları mücadele içerisinde ve bir arada görmüştür. Balkanlarda yaşayan Türklerin sosyal ve ekonomik yapısı Anadolu Türklerinden farklı gelişmeler göstermiştir. Balkan Türkleri her şeyden önce var olma mücadelesi verilen yerlerde yaşayan kimselerin uyanıklığı içerisinde bulunuyorlardı. Devlet ekonomik, sosyal ihtiyaçlarını ve güvenliklerini sağlamada yetersiz kaldığı için Balkan Türkleri kendi çarelerini arama zorunluluğu ile özel teşkilatlanmalara yönelmişlerdir.

Bu bilgiden Mustafa Kemal'in yetiştiği ortam ve Balkanların durumu hakkında aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Balkan Türklerinin sosyal gelişiminin Anadolu Türklerine göre farklılıklar göstermesinin nedenlerine
- B) Balkanların iktisadi, siyasi, toplumsal ortamının Mustafa Kemal tarafından gözlemlendiğine
- C) Mustafa Kemal'in Balkanlardaki sorunlara getirdiği çözüm önerilerine
- D) Balkan Türklerinin sorunlarında kendi çözümlerini arama sebeplerine

6. Osmanlı Devleti Balkan Harbinde, kendi bünyesinden çıkmış olan dört devlet Bulgaristan, Yunanistan, Sırbistan ve Karadağ ile çarpıştı. Harp sonunda ise yaklaşık beş asır egemenliği altında bulundurduğu Balkan topraklarını kaybetti. Savaşın sebepleri şöyle sıralanabilir: Rusya, "açık denizlere çıkma" siyaseti gereği olarak Balkanlarda genişleme, Karadeniz kıyılarına hakim olma ve boğazları ele geçirme yolunu tuttu. Bulgar ve Sırp devletlerinin genişlemesi için destek sağladı. Bulgar-Sırp devletlerinin Osmanlı Devleti aleyhine anlaşmalarını gerçekleştirdi ve böylece Osmanlı devletine karşı kurulan Balkan ittifakının temelini attı.

Bu bilgiye göre Balkan Savaşı ile ilgili aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabına ulaşamaz?

- A) Rusya'nın savaştaki amaçları nelerdir?
- B) Balkan Harbinde savaşılan devletler kimlerdir?
- C) Osmanlı Devleti savaşta hangi topraklarını kaybetmiştir?
- D) Osmanlı Devleti'ne destek veren Avrupalı devletler hangileridir?

7. Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in doğup lise öğrenimine kadar yaşadığı Selanik şehrinin ekonomik yapısıyla ilgilidir?

- A) Osmanlı'nın Batı'ya açılan kapısı konumunda yer alması
- B) Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki gelişmiş şehirlerinden biri olması
- C) İşlek bir limana sahip olması ve Avrupa'yla demir yolu bağlantısının bulunması
- D) Türk, Rum, Sırp, Yunan, Bulgar ve Yahudi gibi farklı milletlerin bir arada yaşaması